

Posudek vedoucího práce na diplomní projekt Viléma Kořeného.

Téma, zadání:

Když jsme toto místo a toto zadání v minulém roce předhodili studentům, dělali jsme to s vědomím, že jeho obtížnost tkví v tom, že není ani krásné, ani ošklivé, že bydlení je základní, starobylá, avšak stále se měnící typologie, že Úvaly nemají příliš charisma a že do toho všeho promlouvá ještě trh, finanční síla obyvatel a společenská poptávka. Tak a teď babo radí! Myslím, že přesně s takovými zadáními se často jako architekti potkáme, že musíme sami a aktivně hledat jak charisma, tak krásu či ošklivost parcely, že bychom měli být stále ostražití, i když pracujeme s tradičními typologiemi, že zkrátka každé zadání může být jedinečné a není malých úloh, jak říkají Tata Bojs – není malých rokenrolí.

Místo.

Heslovitě: maloměsto, místo zdánlivě bez charismatu, obyčejné, jako sto dalších po celé republice, trať, energie řítícího se vlaku na severu, hluk a pohyb na silnici z jihu, Penny market s parkovištěm, plechové provozní budovy a sklady na východě, stavebniny, ploty, slepice a nepořádek na západě, mezi tím dva tiché, původní a mírně ošklivé bytové domy, blízko rybníky a moderní pěkná mateřská školka z kontejnerů, místo, kde kdysi stával cukrovar, na pozemku vyšlapány cestičky lidí, kteří si skrz pozemek zkracují cestu.

Příprava.

Vilém udělal pečlivou před-diplomní přípravu, zásobil nás mnohými příklady soukromého bydlení drobnějšího měřítka, jeho návrh vzešel z analýzy pozemku i současné architektonické tvorby na toto téma. Zohlednil naše zadání, v rámci svého návrhu studoval minimální dispozici řadovky, často se tak pohyboval zejména na současné jihoamerické půdě. Ve věci zkontaktoval specialisty, shromažďoval informace, detaily, věc posuzoval i z obchodně-reálného hlediska.

Koncept a urbanismus.

Koncept řadových domů tvořících linii, s jasnou přední a zadní stranou, propojených komunikací s přidanou hodnotou hřiště, sportovního centra a hlavně komunitního centra je jasnou myšlenkou. Předzahrádka v čelní straně a za domem vždy kůlna/dílna se zahradou, toť princip, který by byl zákazníky milován a akceptován. Jednoduchá architektura, spíše evropská, než úvalská. Velmi reálná z hlediska proveditelnosti, případné etapizace i prodeje, mírně diskutabilní z hlediska místa, které pro takto pěkné a čisté domy není dost pěkné a čisté. Zde na akademické půdě bychom mohli diskutovat, zda by zástavba nemohla být hustší, více městská, vícepatrová, více o bytech než o domcích. Mohli bychom diskutovat o Vilémově nástinu etapizace vzhledem na obtížnost majetko-právních okolností a s tím také polemizují. Stejně tak lze polemizovat, zda takový rozsypaný hrášek svědčí našim sídlům. Na druhou stranu jsem přesvědčen, že trh by po tomto řešení skočil. Tu realitní, obchodní a developerskou stránku věci bychom neměli podceňovat. Jde o střet našich představ jako architektů a představ lidí, kteří často design považují za nadstandard, vzácnou nadhodnotu. Hmoty jsou volně, ale pro znalce místa logicky a promyšleně položeny na pozemek. Jsou strojové, jasné, přehledné. Vidím práci s veřejným (komunikace, hřiště, náměstí, komunitní centrum) a soukromým (domy, zahrady, kůlny) prostorem. Polo-veřejný prostor je spíše tušený než definovaný, není ho mnoho a taková je realita. Řadové domy jsou vždy sázka na sociální inteligenci jejich obyvatel, ale i lidí, kteří místem

procházejí. To, že tyto prostory ve Skandinávii a v Holandsku mají jinou energii, než u nás, vypovídá o naší větší uzavřenosti a asociálnosti.

Konstrukce.

S Vilémem jsme řešili více urbanismus a koncept samotný, než stavebně-realizační stránku věci či detaily. Naštěstí je navrhované řešení z tohoto pohledu věci bezproblémové, v současných poměrech snadno realizovatelné. Neodpustím si rýpnutí - možná až příliš. Snažíme se v ateliéru vždy hledat obyčejná zednická řešení, mluvíme se studenty o tom, co která věc stojí, co je jen architektonické řešení a co již zkušenost dobrého stavitele. Rozpony, založení, dispozice, materiály, za mne zde dobrá stavařina, svědčící o vyzrálosti autora.

Dispozice.

Vilém přichází s efektivní dispozicí a úzkým modulem. Je to dispozice domyšlená do detailu, nechybí úložné prostory, sklady zahradního nábytku, víceúčelové venkovní prostory pro basketbalový koš, kolo, stůl. Dispoziční schéma je zvládnuto čistě, byty jsou úsporné, ale mají dost pokojů (opět střet nás architektů s tužbami lidí - chceme velké otevřené plochy, kde prostor teče, na což však lidé většinou nereflktují, naopak chtějí hodně malých blbých pokojíčků). Koupelnu bych dal do středu dispozice, namísto šatny a tím uvolnil fasádu pro další malý blbý pokojíček. Vilém ale asi chce jednu z koupelen v patře přirozeně osvětlenou a větranou. Místnosti jsou zaříditelné, i když minimální. Domky lze podle mne spojovat - další reálný a žádaný princip.

Architektura.

Je jednoduchá, velmi současná (až příliš), universální, jako klient bych se snad mohl těšit na detail. Polemizuji s universálně modernistickým, chronicky známým, evropským charakterem takové architektury v rámci diplomu. Myslím, že Viléma v jeho praxi k podobným řešením bude vždy tlačit klient, cena, okolnosti, prodejnost věci, myslím, že na škole by měl více riskovat. Uznávám - jde ovšem o subjektivní názor.

Formální stránka věci:

Práce je zpracována graficky téměř dokonale. V detailu i celku, přehledně členěna, s námi však diskutována spíše úsporně. Cením si Vilémovy samostatnosti, možná i to je cíl diplomu. Varuji jej před předčasnou profesionalitou, v tomto věku má člověk hledat, vyhrávat i prohrávat, riskovat, používat srdce, být zranitelný. Znáte jistě bonmot o tom, že do 30 je člověk levičák a srdcař, po 30 rozumný pravičák. Zvláštní na tom pro mne je, že Viléma jako člověka znám jako toho srdcaře a nadšence.

Resumé.

Vilém pečlivě absolvoval přípravu. Při práci na samotném diplomu tak nemusel dělat drastické změny v koncepci, byl v typologii již dostatečně vzdělaný, mám pocit, že od počátku věděl, co chce. Snažili jsme se věnovat pozornost urbanismu, chování takto navrženého řešení zde v Úvalech, v současném českém stavebním prostředí. Koncepce jednoduchých řadových domů, užitečného a prodejného stavebního díla, je jasná idea, o které se dobře diskutuje, ale i polemizuje.

Práci doporučujeme k obhajobě a navrhujeme hodnocení B.

David Kraus, 5.2.2018